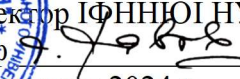

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОПРАВОВИХ ТА ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ІФННЮІ НУ «ОЮА»
проф. Роман САВЧУК
«28» вересня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

**ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО ТА ЮРИДИЧНА АРГУМЕНТАЦІЯ
ОК 17**

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
ступінь вищої освіти	бакалавр
галузь знань	08 Право
спеціальність	081 Право
освітня програма	Право

Розробник програми: _____ к. філол. н., доц. Кисляк Леся Несторівна
Затверджено на засіданні кафедри загальноправових та гуманітарних дисциплін
(протокол № 1 від 30.08.2024 р.)

В.о.завідувача кафедри загальноправових та
гуманітарних дисциплін

Лілія КОРИТКО

Начальник навчального відділу

Ірина ЯЦКІВ

Гарант освітньої програми

Роман САВЧУК

Науково-методична рада (протокол № 1 від 02.09 2024 р.)

Голова науково-методичної
ради

Олег БЕЗНОСЮК

Заступник директора

Олег БЕЗНОСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Опис освітнього компонента					
Назва освітнього компонента	<u>Ораторське мистецтво</u> <u>та юридична аргументація</u> <u>Oratory Art and Legal Argumentation</u>				
Освітня програма	Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».				
Рівень вищої освіти	Форма навчання	Тип	Курс	Семестр	Обсяг, кредит / год
Перший (бакалаврський) рівень	Денна, заочна форма навчання	О	1	1	денна ф/н – 3/90, заочна ф/н – 3/90
Короткий опис предметної сфери	«Ораторське мистецтво та юридична аргументація» - навчальна дисципліна циклу професійної підготовки, яка охоплює елементи загальної теорії права, філософії, філософії права, юридичної логіки, теорії аргументації, риторики, мовознавства, соціології та психології, які в діалектичній єдності зорієнтовані на формування і розвиток мисленнєвої, мовленнєвої комунікативної культури, удосконалення і оптимізацію ефективної комунікації. Формування ораторської культури особистості з комунікативно-лідерськими якостями, яка вміє самостійно мислити, ефективно переконувати живим словом, особливо актуальним є у правознавців, сфера діяльності яких торкається охорони законних інтересів і прав громадян, боротьби з правопорушеннями, висококваліфікованого вирішення юридичних проблем і міжособистісного спілкування та поєднує у собі високий духовно-інтелектуальний потенціал майбутнього правозахисника з високим професіоналізмом у сфері публічної переконуючої комунікації. У межах курсу також формуються знання, розуміння та навички щодо проведення правового аналізу, теоретичні знання та практичні навички виступу у суді, майстерність ставити запитання процесуальному опоненту, формулювання аргументів та контраргументів, побудови переконливої правової позиції та лінії аргументації, робота з доказовою базою, структурування та оформлення юридичних документів тощо. Риторика як наука і мистецтво ефективної усної переконуючої комунікації, безумовно, становить фундамент професіоналізму лідерів суспільства різних сфер діяльності, права – зокрема.				
Викладач освітнього компонента	Кисляк Леся Несторівна , доцент кафедри загальноправових та гуманітарних дисциплін Івано-Франківського навчально-наукового юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат філологічних наук, доцент.				

Мова викладання	Українська
------------------------	------------

Передумови	Навчальна дисципліна «Ораторське мистецтво та юридична аргументація» циклу професійної підготовки є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми, допомагає студенту-правнику в засвоєнні елементів загальної теорії права, філософії, логіки, теорії аргументації, риторики, мовознавства, психології та ін., для забезпечення загальних компетентностей та набуття універсальних фахових знань та навичок правника першого освітнього рівня.
-------------------	--

Пострекізити	Є підґрунтям для вивчення дисциплін циклу професійної підготовки на першому та другому освітніх рівнях, з метою формування глибоких та всебічних теоретико-прикладних знань та навичок у сфері професійної діяльності.
---------------------	--

2. Структура освітнього компонента		
Види навантаження	Денна форма год.	Заочна форма год.
Кількість кредитів / год	3/90	3/90
Усього годин аудиторної роботи, у т. ч.:	30	16
• лекційні заняття, год.	14	10
• практичні заняття, год.		
• семінарські заняття, год.	16	6
• лабораторні заняття, год.		
Усього годин самостійної роботи, у т. ч.:	60	74
• контрольні роботи, к-сть / год.		
• індивідуальне науково-дослідне завдання, год.	10	10
• підготовка до аудиторних занять та контрольних заходів, год.	50	64
Екзамен	+	+
Залік		

3. Мета і завдання освітнього компонента	
Мета навчальної дисципліни	Мета навчальної дисципліни – це здобуття майбутніми фахівцями базових знань, навичок із технології підготовки до публічного спілкування, публічної переконуючої комунікації, впливу на аудиторію з урахуванням її особливостей, підтримання уваги слухачів та контролю над слухацькою аудиторією, формування досконалого володіння культурою мовлення, зокрема з урахуванням професійних вимог; надати здобувачам вищої освіти, достатній обсяг теоретичних знань та практичних вмінь щодо застосування на практиці правового аналізу, побудови переконливої правової позиції та навичок публічних виступів у суді. Завдання навчальної дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти знань, навичок та розуміння про сутність правового аналізу, правову аргументацію та контраргументацію, про юридичне письмо, ораторське мистецтво та судову риторику, їх місця і значення у професійної діяльності юриста.

Результати освітнього компонента				
Символ РН	Внаслідок вивчення ОК студент буде здатним продемонструвати такі результати навчання:	Посилання на символ РН	Методи викладання і навчання	Методи оцінювання досягнення РН
1	Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.	ПРН1	Лекції, семінари, самостійне навчання	Усна презентація, письмове узагальнення усні відповіді
3	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.	ПРН3	Лекції, семінари, самостійне навчання	Усна презентація, письмове узагальнення усні відповіді
5	Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.	ПРН5	Лекції, семінари, самостійне навчання	Усна презентація, письмове узагальнення усні відповіді
6	Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.	ПРН6	Лекції, семінари, самостійне навчання	Усна презентація, письмове узагальнення усні відповіді
9	Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.	ПРН9	Лекції, семінари, самостійне навчання	Усна презентація, письмове узагальнення усні відповіді
10	Вільно спілкуватись державною мовою як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.	ПРН10	Лекції, семінари, самостійне навчання	Усна презентація, письмове узагальнення усні відповіді
11	Мати базові навички риторики.	ПРН11	Лекції, семінари, самостійне навчання	Усна презентація, письмове узагальнення усні відповіді
12	Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.	ПРН12	Лекції, семінари, самостійне навчання	Усна презентація, письмове узагальнення усні відповіді

17	Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.	ПРН17	Лекції, семінари, самостійне навчання	Усна презентація, письмове узагальнення усні відповіді
----	--	-------	---------------------------------------	--

Зв'язок з програмними результатами навчання	
Шифр програмного РН	Результати навчання цього ОК деталізують такі програмні результати навчання:
ПРН1	Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.
ПРН3	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
ПРН5	Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
ПРН6	Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
ПРН9	Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.
ПРН10	Вільно спілкуватись державною мовою як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.
ПРН11	Мати базові навички риторики.
ПРН12	Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.
ПРН17	Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

Формування та розвиток компетентностей	
Посилання на шифр комп-сті	Вивчення ОК передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей:
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.
ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК3	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК6	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
ЗК7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК8	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК9	Здатність працювати в команді.
ЗК10	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК12	Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.
ЗК13	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

СК1	Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.
СК3	Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.
СК7	Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
СК8	Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.
СК10	Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
СК11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
СК12	Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
СК13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.
СК15	Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.
СК16	Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
СК17	Здатність виділяти юридично значимі факти у різних правових ситуаціях.

Технологія навчання	Змішане навчання із використанням дистанційних методів навчання для забезпечення самооцінювання здобувачів вищої освіти
---------------------	---

4. Програма та тематичний план освітнього компонента

Програма освітнього компонента	<u>Ораторське мистецтво</u> <u>та юридична аргументація</u> <u>Oratory Art and Legal Argumentation</u>
--------------------------------	--

Лекційні заняття				
Символ одиниці змісту	Опис змісту навчання (теми)	Посилання на РН	ДФ год.	ЗФ год
Тема 1.	Тема 1. Ораторське мистецтво у професійній діяльності юриста. Юридичний документ як основний носій інформації. Правовий аналіз, аргументація та юридичне письмо як елементи професійної діяльності юриста.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17	2	2
Тема 2.	Тема 2. Юридична кваліфікація фактичних обставин. Застосування норми права. Вимоги щодо правильного застосування норм права.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17.	2	2

Тема 3.	Тема 3. Доказування. Докази як основний вид даних юридичної аргументації.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17	2	2
Тема 4.	Тема 4. Формати правового аналізу та аргументації. Юридична аргументація.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17	2	
Тема 5.	Тема 5. Класифікація аргументів. Власне правові аргументи. Аргументування правової позиції по справі. Лінія аргументації та аналіз контраргументів.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17	2	
Тема 6.	Тема 6. Ораторське мистецтво та судова риторика: теорія, практика та етика. Судове красномовство. Полеміка в діяльності юриста.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17	2	2
Тема 7.	Тема 7. Майстерність постановки запитань юристом: теорія та практика.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17	2	2
Усього			14	10

Практичні, семінарські, лабораторні заняття				
Символ одиниці змісту	Опис змісту навчання (теми)	Посилання на РН дисципліни	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Тема 1. Ораторське мистецтво у професійній діяльності юриста. Юридичний документ як	ПРН 1, ПРН3,	2	2

	основний носій інформації. Правовий аналіз, аргументація та юридичне письмо як елементи професійної діяльності юриста.	ПРН 5, ПРН 6, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17		
Тема 2.	Тема 2. Юридична кваліфікація фактичних обставин. Застосування норми права. Вимоги щодо правильного застосування норм права.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17	2	
Тема 3.	Тема 3. Доказування. Докази як основний вид даних юридичної аргументації.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17	2	
Тема 4.	Тема 4. Формати правового аналізу та аргументації. Юридична аргументація.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17	2	
Тема 5.	Тема 5. Класифікація аргументів. Власне правові аргументи. Аргументування правової позиції по справі. Лінія аргументації та аналіз контраргументів.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17	2	2
Тема 6.	Тема 6. Ораторське мистецтво та судова риторика: теорія, практика та етика. Судове красномовство. Полеміка в діяльності юриста.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17	2	
Тема 7.	Тема 7. Майстерність постановки запитань юристом: теорія та практика.	ПРН 1, ПРН3,	2	

		ПРН 5, ПРН 6, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17		
Тема 8.	Тема 8. Культура і стиль мови. Ефективності юридичного письма. мова, стиль та структура юридичних документів.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17.	2	2
Усього			16	6

Самостійна робота				
Символ одиниці змісту	Опис змісту навчання (наприклад, теми або види навчальної активності)	Посилання на РН ОК	ДФ год.	ЗФ год.
	Підготовка до аудиторних занять за темами:			
Тема 1.	Тема 1. Ораторське мистецтво у професійній діяльності юриста. Юридичний документ як основний носій інформації. Правовий аналіз, аргументація та юридичне письмо як елементи професійної діяльності юриста.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17	6	8
Тема 2.	Тема 2. Юридична кваліфікація фактичних обставин. Застосування норми права. Вимоги щодо правильного застосування норм права.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17	6	8
Тема 3.	Тема 3. Доказування. Докази як основний вид даних юридичної аргументації.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17	6	8

Тема 4.	Тема 4. Формати правового аналізу та аргументації. Юридична аргументація.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17	6	8
Тема 5.	Тема 5. Класифікація аргументів. Власне правові аргументи. Аргументування правової позиції по справі. Лінія аргументації та аналіз контраргументів.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17	6	8
Тема 6.	Тема 6. Ораторське мистецтво та судова риторика: теорія, практика та етика. Судове красномовство. Полеміка в діяльності юриста.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17.	6	8
Тема 7.	Тема 7. Майстерність постановки запитань юристом: теорія та практика.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17	7	8
Тема 8.	Тема 8. Культура і стиль мови. Ефективності юридичного письма. мова, стиль та структура юридичних документів.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17	8	8
Усього			50	64

Індивідуальні завдання				
Символ одиниці змісту	Опис змісту індивідуального завдання	Посилання на РН ОК	ДФ год.	ЗФ год.
	Виконання письмового завдання з написання правової аргументації та контраргументації	РН1 РН3	10	10

	(індивідуальне вирішення практичної ситуації). Підготовка усної вступної промови у судовому засіданні та запитань до процесуального опонента (командна робота).	RH5 RH6 RH9 RH10 RH11 RH12 RH17		
--	--	---	--	--

5. Ресурси для навчання				
Список основних джерел	Базова література			
	- Афанасьєва М. В. Правова аргументація та юридичне письмо : навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня. Одеса : Національний університет «Одеська юридична академія». 2022. 50 с. URI: https://hdl.handle.net/11300/22657 - Афанасьєва М.В. Мотивована оцінка судом аргументів учасників справи: конвенційний та національний стандарт. Constitutionalist. 04.08.2023. URL: https://constitutionalist.com.ua/motyvovana-otsinka-sudom-arhumentiv-uchasnykiv-spravy-konventsijnyj-ta-natsionalnyj-standart/ - Афанасьєва М.В. Правова аргументація та юридичне письмо: монографія. Одеса, Видавництво «Юридика». 2023. 123 с. - Дудаш Т. І. Правова аргументація: до питання про загальне поняття. <i>Право України</i>. 2016. № 8. С. 99–106. - Дудаш Т. Правова аргументація: стан та перспективи дослідження. Вісник Львівського університету. Серія юридична. 2016. Вип. 62. С. 3–13. - Дудаш Т. Основні методологічні підходи до розуміння й дослідження правового аргументування й правової аргументації / Т. Дудаш // Вроцлавсько-львівський юридичний збірник : [зб. наук. пр.] / Юрид. ф-т Львів. нац. ун-ту ім. І. Франка ; ред.: Андрій В. Бурдін, Мачей Маршал. Львів, 2017. Т. 8. С. 103–123. - Кацавець Р. С. Ораторське мистецтво: підручник. Вид.: Алерта, 2021. 250 с. - Кацавець Р. С. Підготовка майбутніх юристів: навчальний посібник. Вид.: Алерта, 2023. 178 с. - Кисляк Л. Н. Ораторське мистецтво: навчально-методичний посібник для студентів Івано-Франківського юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія». Івано-Франківськ: ІФЮІ НУ «ОЮА», 2020. 113 с. - Кістяник В. Судова аргументація: особливості, порівняльний аналіз та вітчизняна і зарубіжна практика: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень». Національний університет «Києво-Могилянська академія» Міністерства освіти і науки України. Київ, 2021. URL:http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/19733/Kistianyk_avtor_eferat.pdf?sequence=3&isAllowed=y - Молдован, В.В. Судова риторика: теорія і практика: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і допов. К. : Юрінком Інтер, 2010. 496 с. - Нищета В. Риторика: навч. посібн. Вид.: Центр учбової літератури, 2021. 220 с. - Основи ораторської майстерності: навчальний посібник / Середя Н. В., Квасник О. В. Х.: НТУ «ХПІ», 2019. 304 с. - Пархоменко П. Сучасні тенденції в написанні судових рішень: данина моді чи необхідність? Газета Закон і Бізнес. URL: https://zib.com.ua/ua/144332.html - Плотницьк І. М. Ораторське мистецтво: навчально-методичний посібник. Вид.: Центр учбової літератури, 2022. 110 с.			

16. Правнича аргументація: навч. посіб. / за ред. О. В. Щербанюк. Чернівці : Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 536 с. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/jspui/handle/123456789/5697> (дата звернення: 22.11.2022).
17. Рабінович П. Правова аргументація (вихідні загальнотеоретичні характеристики). *Юридичний вісник України*. 2015. Трав. (№ 17/18). С. 22.
18. Риторика : навч.-метод. посіб. / ред. С. Романюк; уклад. Л. Мафтин. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьков.: Рута, 2020. 343 с.
19. Риторика: навч. посібн. / упоряд.: Т. К. Ісаєнко, А. В. Лисенко. Полтава: ПолтНТУ, 2019. 247 с.
20. Романова А. Чорнобай О. Становлення теорії юридичної аргументації у період античності та римського права. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: *Юридичні науки* : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львівська політехніка» ; голова ред.-видав. ради Н. І. Чухрай. Львів, 2018. № 894, вип. 18. С. 45–50.
21. Сало В. А. Юридична аргументація та її структурні елементи. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія: *Юридичні науки*. Херсон, 2017. Вип. 4, т. 1. С. 33–36. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/6542>
22. Чорнобай О. Визначальні детермінанти юридичної аргументації: суб'єктивізм, ірраціоналізм, волюнтаристський лібералізм. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: *Юридичні науки* : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львівська політехніка» ; відп. ред. В.Л. Ортинський. Львів, 2020. Т. 7, № 2 (26). С. 120–126.
23. Чорнобай О. Л. Софістика як дискурсивна практика правової аргументації за часів античності. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: *Юридичні науки* : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львівська політехніка» ; голова ред.-видав. ради Н. І. Чухрай. Львів, 2016. № 845 : *Юридичні науки*. С. 443–453.
24. Чорнобай О. Л. Філософсько-правові детермінанти формування юридичної аргументації в Новий час (XVII–XIX ст.). *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: *Юридичні науки* : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львівська політехніка» ; голова ред.-видав. ради Н. І. Чухрай. Львів, 2019. Вип. 21. С. 99–104.
25. Чорнобай О. Особливості правової аргументації у комунікативній практиці юриста: деякі аспекти. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: *Юридичні науки* : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львівська політехніка» ; гол. ред.-видав. ради Н. І. Чухрай. Львів, 2017. № 876 : *Юридичні науки*. С. 80–87.
26. Чорнобай О. Становлення вітчизняної юридичної аргументації на засадах правової традиції. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: *Юридичні науки* : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львівська політехніка» ; відп. ред. В. Л. Ортинський. Львів, 2021. № 3 (31). С. 110–115.
27. Шинкарук В. Д., Теслюк В. М. Основи риторики: навчальний посібник. Київ: Ліра-К, 2021. 320 с.
28. Щербина О. Ю. Логічний аналіз юридичної аргументації : автореф. дис. ... д-ра філософ. наук : 09.00.06 / Щербина О. Ю.; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2014. 40 с.
29. Юридична аргументація. Логічні дослідження : монографія / за заг. ред. О. М. Юркевич. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків : Право. 2015. 36 с. URL: <https://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/18779>

допоміжнихджерел	1. Джеймс Борг. Мистецтво Говорити. Таємниці Ефективного Спілкування. Вид.: Фабула, 2019. 304 с. 2. Дудаш Т. Правова аргументація: стан та перспективи дослідження / Т. Дудаш. <i>Вісник Львівського університету. Серія юридична</i> : зб. наук. пр. / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка ; [редкол.: В. М. Бурдін та ін.]. Львів, 2016. Вип. 62. С. 3–13. 3. Дудаш Т. Склад (корпус) правової аргументації: загальнотеоретична характеристика. <i>Публічне право</i> № 2 (42) (2021). URL: https://www.publichnepravo.com.ua/files/42/pdf/14.pdf. 4. Дудаш Т. Юридична аргументація у практиці Європейського суду з прав людини. <i>Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні</i> : у 2 ч. : матеріали ХХІ звіт. наук.-практ. конф. (12–13 лют. 2015 р.) / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, Юрид. ф-т ; [редкол.: А. М. Бойко та ін.]. Львів, 2015. Ч. 1. С. 29–32. 5. Ковалів Б. Мистецтво слова. Вид.: ЦУЛ, 2022. 114 с. 6. Козюбра М. І. Теорія юридичної аргументації: історія становлення, стан і перспективи у вітчизняній юриспруденції. <i>Загальнотеоретичне правознавство, верховенство права та Україна</i> : зб. наук. ст. / [упоряд. В. Ткаченко]. Київ, 2013. С. 559–582. 7. Луць Л. Аргументація у правотворчій діяльності. <i>Підприємництво, господарство і право</i>. 2020. № 9. С. 168–173. 8. Мінченко О. Правова аргументація: переосмислення підходу до розуміння. <i>Вісник Національної академії прокуратури України</i>. 2018. № 4. С. 81–93. URL: https://bit.ly/3OsH8r9 9. Мова української юриспруденції : навч. посіб. / В. М. Пивоваров, О. М. Єрахторіна, О. А. Лисенко та ін. Харків : Право, 2020. 330 с. 10. Мойсей Г. Г. Судова аргументація Конституційного Суду України права на людську гідність. <i>Права людини та публічне врядування</i> : зб. матеріалів всеукр. форуму, 15 берез. 2018 р., м. Чернівці / уклад.: І. В. Ковбас [та ін.]. Чернівці, 2018. С. 124–127. URL: https://bit.ly/3tMI1S6 11. Плотницьк І. М. Ділова українська мова: навчальний посібник. 4-те вид. Вид.: Центр навчальної літератури, 2022. 260 с. 12. Рабінович С. П. Деякі проблеми посилання на верховенство права у конституційно-правовій аргументації. <i>Право України</i>. 2016. № 8. С. 150–159. 13. Рабінович С. Природно-правова аргументація у практиці Конституційного Суду України. <i>Вісник Конституційного Суду України</i>. 2009. № 4. С. 103–113. 14. Середа Н. В., Квасник О. В. Основи ораторської майстерності: навчальний посібник. Харків: НТУ «ХПІ», 2019. 304 с. 15. Требін М. П., Клімова Г. П., Осипова Н. П. Ораторське мистецтво: підручник / за ред. М. П. Требіна і Г. П. Клімової. 2-ге вид. Х.: Право, 2015. 208 с. 16. Хворостянкіна А. В. Принцип правової визначеності через призму теорії юридичної аргументації. <i>Загальнотеоретичне правознавство, верховенство права та Україна</i> : зб. наук. ст. / [упоряд. В. Ткаченко]. Київ, 2013. С. 596–607.
------------------	--

Інформац ійні ресурси	Інтернет-ресурси: 1. Офіційний сайт Верховної Ради України: www.zakon.rada.gov.ua 2. Урядовий портал України: http://www.kmu.gov.ua
---------------------------------	---

3. Сайт нормативно-правових документів Кабінету Міністрів України: www.kmu.gov.ua
4. Офіційний веб-портал судової влади: www.scourt.gov.ua
5. Офіційний сайт Міністерства Юстиції України: <https://minjust.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України: <http://www.mvs.gov.ua>
7. Офіційний сайт Генеральної прокуратури України: <http://www.gp.gov.ua>
8. Правознавець: Електронна бібліотека юридичної літератури: <http://pravoznavec.com.ua>
9. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: <http://www.nbu.gov.ua/>
10. Електронна онлайн бібліотека: <http://ualib.com.ua/>
11. Електронна бібліотека підручників: <http://info-library.com.ua/>
12. Підручники онлайн: <http://books.br.com.ua/>
13. Український правопис. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media>
14. Урядовий портал: Узагальнені форми і зразки документів, інструкції з діловодства відповідних установ. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/category>.
15. Культура слова: мовностилістичні поради. URL: <http://ponomariv-kulturaslova.wikidot.com/>
16. Академічний тлумачний словник української мови (1970–1980). URL: <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>
17. Нові й актуалізовані слова та значення. URL: http://www.burago.kiev.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=95 %3A-20022010&catid=19%3A2010-12-26-14-16-12&Itemid=21&lang=uk.
18. Словник дієслівного керування. URL: http://www1.nas.gov.ua/institutes/ium/new_books/Documents/kolibaba-fursaslovnnyk-dijeslovnogo-keruvannja.pdf
19. Словник іншомовних слів. <http://www.pcdigest.net/ures/book/sis.shtml>.
20. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
21. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23.02.2006 № 3477-IV (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>
22. Кодекс адміністративного судочинства України 6 липня 2005 року №2747-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>
23. Цивільний процесуальний кодекс України 18 березня 2004 року № 1618-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
24. Господарський процесуальний кодекс України 6 листопада 1991 року №1798-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>
25. Кримінальний процесуальний кодекс України 13 квітня 2012 року №4651-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
26. Про Конституційний Суд України: Закон України 13 липня 2017 року №2136-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text>
27. Правила адвокатської етики, затверджені Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09 червня 2017 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001891-17#Text>
28. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів, затверджено Всеукраїнська конференція прокурорів 27 квітня 2017 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001900-17#Text>
29. Кодекс суддівської етики, XI (черговий) З'їзд суддів України рішення 22 лютого 2013 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001415-13#Text>

30. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України 23 лютого 2006 року № 3477-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>
31. Європейська конвенція з прав людини та протоколи до неї. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
32. Про міжнародні договори України: Закон України 29 червня 2004 року № 1906-IV.– URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
33. Віденська конвенція про право міжнародних договорів. – URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118%7C#Text
34. Про застосування судами міжнародних договорів України при здійсненні правосуддя: постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ № 13 від 19.12.2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0013740-14#Text>
35. Про міжнародне приватне право: Закон України № 2709-IV від 23.06.2005. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>
36. Григор'єва В.В. Аргументація судового рішення як умова забезпечення його стабільності. Порівняльно-аналітичне право. 2018. №2. <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/767534.pdf>
37. Дудаш Т. Склад (корпус) правової аргументації: загальнотеоретична характеристика. Публічне право № 2 (42) (2021) <https://www.publichne-pravo.com.ua/files/42/pdf/14.pdf>.
38. Комарова Т. В. Практика Суду Справедливості ЄС та конституціоналізація права Європейського Союзу. Правова держава. 2018. №29. С. 123 -130. URL:https://www.researchgate.net/publication/324983449_Praktika_Sudu_spravedlivosti_Evropejsogo_Souzu_ta_konstitucionalizacia_prava_ES
39. Комарова Т. Взаємодія Суду справедливості Європейського Союзу з іншими судовими установами. Право України. 2018. № 4. С. 232. URL:https://pravoua.com.ua/ua/store/pravoukr/pravo_2018_4/pravo_2018_4_s14/
40. Пархоменко П. Сучасні тенденції в написанні судових рішень: данина моді чи необхідність? Газета Закон і Бізнес. <https://zib.com.ua/ua/144332.html>
41. Рабінович П. М. Правова аргументація: терміно-поняттєвий інструментарій дослідження. Вісник НАПрН України. 2016. № 2(85). С. 8–20.
42. Султанов А.Р. Про проблему мотивації судових актів через призму Постанов Європейського суду з прав людини URL: http://refs.co.ua/597870_probleme_motivirovannosti_sudebnyh_aktov_cher_ez_prizmu_Postanovleniyy_E_vropeyskogo_Suda_po_pravam_cheloveka.html.
43. Чорнобай О. Особливості правової аргументації у комунікативній практиці юриста: деякі аспекти. <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journalpaper/2018/jun/13132/80-87.pdf>

6. Контрольні заходи

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань
-------------------------------------	--

Схема нарахування балів (складові оцінювання результатів навчання)

Пункт оцінки	% підсумкової оцінки або	Групове чи індивідуальне	Посилання на РН
--------------	--------------------------	--------------------------	-----------------

	максимальна оцінка в балах	оцінювання	
Поточний контроль, разом, у т.ч.:	60		
• усне опитування	30	Групове та індивідуальне	1,3,5,6,9,10,11,12,17
• індивідуальні завдання	15	Індивідуальне	1,3,5,6,9,10,11,12
• вирішення практичних завдань	15	Індивідуальне	1,3,5,6,9,10,11,12
Підсумковий контроль, разом, у т.ч.:	40		
• письмова компонента	20	Індивідуальне	1,3,5,6,9,10,11,12
• усна компонента	20	Індивідуальне	1,3,5,6,9,10,11,12
Разом за дисципліну	100		

Шкала та критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЕКТС	Значення оцінки ЕКТС	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою	
				Екзамен	Залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; засвідчив уміння критично оцінювати варіантні підходи щодо сутності норм та уявлень; оволодів навиками аналізувати, моделювати та адекватно оцінювати ситуацію; обізнаний з науковими працями вітчизняних та зарубіжних спеціалістів в даній галузі; матеріал викладає логічно, послідовно та переконливо; самостійно розкриває власні обдарування і нахили	відмінно	Зараховано
82-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	добре	Зараховано
74-81	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.		
64-73	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	задовільно	
60-63	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.		

35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	незадовільно	Не зараховано
0-34	F	Незадовільний з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.		

7. Інші застереження щодо вивчення освітнього компонента

Вимоги викладача:	Регулярне відвідування практичних занять, попереднє ознайомлення з рекомендованою літературою, виконання практичних завдань є необхідною умовою. Користування електронними пристроями (телефони, планшетні ПК тощо) під час аудиторної роботи дозволяється тільки з дозволу викладача та з відповідною до навчального курсу метою.
-------------------	---

Припущення основних проблем, пов'язаних з реалізацією курсу	Вивчення дисципліни «Ораторське мистецтво та юридична аргументація» може супроводжуватися певними труднощами, пов'язаними з розвитком мовних, логічних та психологічних навичок. Ось основні припущення щодо проблем, які можуть виникнути у студентів: 1. Страх публічних виступів - Боязнь говорити перед аудиторією, хвилювання, невпевненість у собі. - Відсутність досвіду виступів у формальних і юридичних контекстах. 2. Недостатнє володіння юридичною термінологією - Складність правильного використання спеціалізованих термінів у виступах. - Неправильне тлумачення понять або використання просторічних виразів замість нормативної юридичної мови. 3. Відсутність структурованого викладу думок - Труднощі у логічному побудові аргументації та доказової бази. - Недостатнє розуміння методів переконання та риторичних прийомів. 4. Проблеми з голосом, дикцією та інтонацією - Нечітка вимова, неправильне наголошування слів. - Однотонна подача інформації, що ускладнює сприйняття слухачами. 5. Відсутність практичних навичок дебатів - Обмежена можливість брати участь у судових дебатах чи симуляціях процесів. - Недостатня підготовка до спонтанної аргументації та реакції на опонентів. 6. Невміння працювати з аудиторією
---	---

	- Проблеми з утриманням уваги слухачів. - Відсутність навичок невербальної комунікації (жести, міміка, контакт очима). 7. Відсутність навичок імпровізації - Залежність від заздалегідь підготовленого тексту. - Складність швидкої адаптації до змін у ході виступу або дискусії. Як подолати ці проблеми? - Регулярно практикувати публічні виступи, брати участь у дебатах та юридичних конкурсах. - Вивчати юридичну термінологію та тренуватися будувати аргументи. - Виконувати вправи для покращення дикції, голосу та інтонації. - Аналізувати виступи відомих юристів і риторів, переймати ефективні техніки. - Розвивати критичне мислення та вміння відповідати на аргументи опонентів тощо.
--	---